

NOVA DOBA

Državna licejska knjižnica
v Ljubljani

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglaš za mm višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Upravišтво: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Na dolgem jeziku.

Pa ne na tistem, ki zbada in pika in obrekuje, ampak na polotoku poljskega baltskega morja, ki moli severno od Gdanjska daleč, daleč v morje in loči Malo morje gdanjskega zaliva od Velikega morja, pravega Baltika. Na skrajnem koncu je ta »jezik« malo razširjen in tu na tej bradavici je ribiška dolga vas Hel (tudi ves polotok se imenuje tako).

Pripeljal sem se v Hel na poljskem izletniškem parniku. V pristanišču vse polno ribiških čolnov in ladij in na obrežju vse polno ribiških mrež. Hel živi le od ribištva; njiy skoro ni, konj tudi ne, le nekaj krav in koz (krave so holandske, črno-belo-marogaste).

Vprašam na obrežju ženske, kje stanuje gospod X. Odgovor: »Wir verstehen nicht polnisch. Grem dalje in o-govorim na pol gosposko žensko, sedečo pred hišo. Odgovor: »Ich verstehe nicht polnisch.« Jaz: »Čudno, pa bi se naučili v teh letih.« Ona: »Wir waren immer deutsch, jetzt hat uns Polen okupiert.« V prodajalni razglednic ne razumejo besedice poljsko.

Hel je čisto nemška, trdovratno nemška ribiška vas, nemška protestantska kolonija, ki je, kakor ves kašubski svet, do prevrata pripadla k Pruski. Dasi so vse vasi na polotoku sicer poljsko-kašubske, je ta skrajnji Hel popolnoma nemški. Ti Nemci so večinoma optirali za Nemčijo, a živijo od — Poljske. Dolgo to razmerje ne more trajati.

Mi smo vajeni v letoviščih videti le tuje, ali v velikem številu Nemce. Tu je narobe. V Helu, ki je tudi letovišče, so domačini Nemci, a gostje so izključno Poljaki, a zlasti danes je poljski izletniški parnik preplaval nemško vas s poljskimi izletniki. Jaz sedim pri obedu v restavraciji »Morska Zvezda«, ki ji je lastnik tudi Nemec, a je danes poskrbel za čisto poljsko postrežbo.

Prenočil sem — po prijaznosti prokuratorja iz Torunja — v »kazenski koloniji« prisilnih delavcev!! Razgovarjal sem se z pazniki. O Jugoslaviji so le enkrat slišali. Pred kratkim je namreč neka ladja, vozeč sladkor, nasedla na plitvino in čuli so, da je bila ladja jugoslovanska.

Vračal sem se na kašubsko kopno zemljo z železnico, ki drži od vasi Hela po vsem polotoku. Polotok je mestoma tako ozek, da vidiš iz kupeja morje po obeh straneh in nehoti se domišljati: »Ali

ne bi mogli valovi v silni burji tega »jezika« pretrgati?« Res, polotok je nastal iz otokov in bi se mogel zopet izpremeniti v otok. »Otoki ste bili in v otoke se boste izpremenili.« Kar ve novejša zgodovina, je morje že pretrgalo polotok (t. 1874). Tu je človek tesno zvezan z morjem; v vasi Jastarnji vozijo nevesto v cerkev po morju, a po morju vozijo tudi mrljca na pokopališče.

Silen je morski svetilnik v Helu. Pod njim sem stal dolgo tik ob morskih valovih, ki so bili razpenjeni od nočne burje in se igrali z deskami... Mislim, sem ob sivotemnem Baltiku o modri Adriji in se obenem vprašal: »Komu bi ta svetilnik, ta »latarnja« v vojni svetila, če ostane vas Hel tako nemška?«

Varšava, julija meseca.

Dr. Fr. Ilešič.

Klub naprednih slov. akademikov v Celju

Je imel 16. julija 1923 svoj letni občni zbor v klubovih prostorih v Narodnem domu. Občnega zbora se je udeležilo le po število članov iz Celja in okolice. Predsednik je podal izčrpno poročilo o klubovem delovanju v poslovni dobi 1922/23. Klub je imel v poslovni dobi 1921/22 mnogo stroškov za izdajanje klubove prosvetne knjižnice in za izpopolnjevanje društvene knjižnice. Treba si je bilo iskati v poslovni dobi 1922/23 novih denarnih sredstev. V tej dobi je slavil klub 15-letnico svojega nad vse plodonosnega narodnega in posebno narodno-obrambnega delovanja. Klub ni hotel le dostojno proslaviti svoj 15-letni obsto, ampak pridobiti si tudi s to dobro pripravljeno prireditvijo gmohtna sredstva za nadaljno delo. Slavnost je ob udeležbi zastopnikov bratskih akademskih društev sicer v moralnem oziru prav lepo uspela, prinesla pa je klubu vsled slabega obiska od strani občinstva, a velikih režijskih stroškov za priprave, občuten deficit. Ta deficit je bil največja ovira za izvršitev delovnega programa v tej poslovni dobi. Izšel je le eden zvezek klubove prosvetne knjižnice: dr. Josip Volavska »Zračne in solne kopeli«, po kateri vključ veliki vsebinski vrednosti in zelo majhni ceni občinstvo dosedaj le malo sega. Po vzgledu Ljubljane je prišel klub v Celju pobirati v svoji skrinjici pred celjskim kolodvorom knjige za koroško mladino.

ter izgnila na skale proti koroškemu sedlu.

Pot iz Skute na Grintavc je silno zanimiva.

Deloma po skalah, deloma po ogromnih meliščih se vije, dokler nas ne privede do ostrih robov sedla med Malim in Velikim Grintavcem.

Ob zevajočih prepadih vodi lepo izsekana in zavarovana pot čez sedlo na masiv Velikega Grintavca, kamor smo prišli okrog 11. ure dopoldne.

Počitka potrebni smo po gladkem vrhu najvišjega vršca savinjskih planin polegli.

Vročinska sopara je zastrla pogled v doline; tudi skalnati vrhovi okrog nas niso bili tako jasni kot zjutraj.

Vseeno pa je bil razgled še vedno hvaležen, lep in razsežen.

Savo ima to neprijetno navado, da brska po vsaki skali za spominsko knjigo, ki jo je res tudi na Grintavcu našel in vpisal v isto svoje ime s priimkom in častivredno »šaržo«, ki jo med nami zavzema.

Janez pa je našel vpisano svarilo turistov, naj se daleč ognemo Čofzove kočje na koroškem sedlu, kjer turistom ni z rožicami postlano, kjer njih železci zamažajo kruljijo ter se njih utrjene kosti

O uspehu te akcije spregovorimo v kratkem kaj več. Klubaši so dali lansko leto inicijativo za ustanovitev Čitalnice v Vitanju, tamošnjega prvega slovenskega društva in poslali tja okrog 100 knjig kot podlago za ljudsko knjižnico, ki jo ta še dapes tako zelo nemčurski trgovino potrebuje. Ob priliki »celjskih dogodkov« meseca februarja 11. je sklical klub celjska narodna društva in v resoluciji, ki se je sklenila od zbranih društev na tozadnem sestanku, odločno protestiral proti favoriziranju renegatstva ob naši severni meji. Odbor je storil poleg tega kar največ, da se iznebi čimprej deficita, vendar zadene novi odbor naloga, da izvrši že pričeto »rešilno akcijo«.

Za poslovno leto 1923/24 izvoljeni predsednik je razvil v glavnih potezah delovni program, ki gre za tem, ob paralelno idočem kulturnem delu sanirati društveni finančni položaj. Klub priredi tekom glavnih počitnic v več krajih Slovenije gledališke predstave in se prva taka predstava vrši v prvi polovici meseca avgusta v Slov. Bistrici. Oživetje je treba klubove knjižnice, ki se nahajajo po bivši Sp. Štajerski in na Koroškem. Živa potreba je ustanovitev ljudskih knjižnic v Prekmurju in skrb kluba bo, poslati tja kar najhitreje večjo množino knjig. Istočasno se mora vršiti v Celju intenzivno pobiranje knjig za koroško mladino. Vso pozornost bo klub kakor lani obrnil tudi letos trgu Vitanje in prosimo celjska narodna društva, predvsem sokolsko in pevsko društvo, da priskoči klubu s svojim sodelovanjem na pomoč. Vitanje je dobilo se le lansko leto svoje prvo slovensko društvo, ruščice sokolske srajce pa Vitanje dosedaj še ni videlo. Pohiteti moramo skupno se tekom poletja v Vitanje, nastopiti tam z gledališko igro s pevskimi in telovadnimi točkami in tako pokazati tamošnjim renegatom, ki jim je posebno v zadnjem času zrasel greben, da smo Jugoslovani že kmalu pet let gospodarji na svoji zemlji. Jeseni prične zopet ljudsko vseučilišče v Celju, kojega ustanovitev je po večini zasluga kluba s svojim delovanjem, in klub želi tu sodelovati s predavanji. Pred nekaj tedni se je zbralo učitelstvo v Ptuj in tam sklenilo stopiti v najožje stike z akademsko omladino v svrhu skupnega dela med narodom. Iskrena želja vseh klubšev je, da se zberemo tu v Celju čimprej na skupnem sestanku in določimo način in smernice tega skupnega dela.

zamanj vesele udobnih in solidnih postelj.

Te in enake vesti, posebno pa silno rogovilenje Savovih železčnih organov, so nas spravili z vrha Grintavca.

Pobrafi smo šla in kopita, pustili v naglici ležati na Grintavcu dežni plašč ter odšli proti črno opisani in orisani koči.

Plašča se je usmili krščanska duša — naj v miru počiva — in ga prinesla za nami v kočjo.

Ob 2. uri popoldne vstopili smo v kočjo, pripravljeno na boj na življenje in smrt.

Pa ni bilo boja, temveč prijazen pozdrav ter vsestransko gostoljuben in udoben sprejem.

Prijatelja sta kmalu zasedla veliko mizo in izpodrinila maloštevilne turiste, ki so se ob grozečih pogledih poskrili po svojih kotih. Pred kočjo je pel gorenjski petelin-pepelničar labudjo pesem.

Na repu so mu iztrgali šop perja, kot znak smrti, ki ga je čakala v rokah neusmiljene oskrbnice ter kurjem britofu prijatelj.

Do večera smo se potikali v okolici kočje, ob kaki 6. uri pa nas je ledeno mrzel veter prignat zopet pod streho.

Se dobra 2 mesca sta do pričetka predavanj na univerzi in zopet nam prihaja skrb za materijelni obstoj v vseučiliških mestih. Za celjske akademike pride po veliki večini Ljubljana v poštev. Imeli smo tu do lanskega leta »Podporno društvo«, ki je dajalo hrano brezplačno ali vsaj proti popustu. To društvo je vsled velikega deficita in odtegnitve državne subvencije prenehalo s svojim delovanjem tekom lanskega leta in sedaj je vsak posameznik prisiljen iskati si podpore zdaj tu zdaj tam. Vsaj za pričetek novega študijskega leta bo treba nekaj denarja, saj akcija za ustanovitev novega podpornega društva je v teku in upamo, da se vsaj do novega leta pokažejo prvi uspehi. Klub priredi 6. oktobra t. l. v Narodnem domu v Celju velik akademski ples, kojega eventualni čisti dobiček se bo deloma uporabil za to, da se odpomore vsaj za prvo silo slabemu materijalnemu položaju celjskih akademikov.

Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju se obrača na vse naše narodne kroge z iskreno prošnjo, da stoji klubu tako pri kulturnem delu kakor pri delu za izboljšanje gmohtnega položaja domačih akademikov vsikdar in povsod ob strani. Hvaležna bo za to akademska omladina, kateri bo olajšana naloga, ki jo ima vršiti med svojim narodom in kateri bo pomagano tudi materijelno doseči končni cilj. — Mejak Ervin, pravnik.

Politične vesti.

Uradniški zakon sankcioniran. Iz Beogr. je odpotoval uradnik predsedništva vlade na Bled, da predloži kralju v sankcijo zakon o državnih uradnikih in nameščencih ter zakon o zavarovanju po toči. Na seji ministrskega sveta je podal vojni minister poročilo o stanju vojske. Razpravljalo se je tudi o občinskih volitvah v Srbiji in o ministrskih dopustih. Vesti o rekonstrukciji kabineta so utihnile najbrže, radi predstojećih obč. volitev v Srbiji.

Zadnja seja narodne skupščine. Na seji narodne skupščine 25. tm. se je nadaljevala debata o zavarovanju proti toči. Demokrati so zahtevali, da se zakon vrne odboru in popravi. Minister Triko-vič pa je branil zakon, pri čemer je prišlo do burnih spopadov z zemljoradniškim poslancem Moskovljevičem. Pri glasovanju je bilo oddanih 166 glasov, 107 za 59 pa proti. Za zakon niso glasovali.

Mnogo pametnih besedi je bilo izrečenih zvečer v časten spomin našega pohoda, prijateljstva ter krasot slovenskih gora. Ker ženskega spola ta večer ni bilo — je že vedel zakaj — smo v ljudno zasedli žensko spalnico ter knežje počivali.

Drug dan odšli smo zgodaj iz kočje in prišli zelo strmo v dveh urah v dolino Kokre ter od tu po trdi beli cesti, kateri ni hotelo biti konca, v Kranj.

Mežnar staroslavne kranjske župne cerkve je ravno oznanjal dvanaisto uro, po kateri vsak dan hrepeni tako strastno telo, grlo in želedec častivrednih kranjskih meščanov. Nas je našla ta veličastna ura v bistrih valovih Kokre, kjer smo si umivali znoj planinskih tur ter prah kranjskih cest in gledali silhuete naših gora, ki so stale v nemem in tišem veličastju, ter nam pošiljale zadnji pozdrav.

Se en pogled, pa nas je vzelo v svoje naročje kranjsko mesto, kjer smo temeljito počivali.

Da je bilo ta dan po železnici iz Kranja v Celje mnogo temeljitih postaj, to ugotovitev tvori vreden zaključek našega izleta.

Dr. MILKO HRAŠOVEC:

Po bližnjicah iz Celja v Kranj.

(Konec.)

Struca je bila kmalu za nami. Malo ob poti je majhno, pravo gorsko oko, kakor 3-4 m² velika, 2-3 metre globoka kotanja — jezero, s kristalno čisto zeleno vodo.

Klub vročini plava v vodi še ogromen kos ledu.

Voda je tako mrzla, da je skoro ni moči piti.

Dobrodošla pa nam je bila, ker je vse pogorje brez studencev.

Stopali smo pod Struco v smeri Malega in Velikega Grintavca na ogromno melišče, na katerem je bila velika tropa divjih koz, ki je pred nami v divjem begu zbežala.

Z užitkom smo gledali lepe živali, ki so skakale po nepristopnih skalah lažno in sigurno, kot da beže po gladki stezi v ravnini.

Koza, ki je vodila, je posebno pór-zorno opazovala okolico ter z piski opozarjala celo družino. V par minutah je kozja družina preletela veliko melišče

vali demokrati in zemljoradniki Nato se je prebralo poročilo imunitetnega odbora, ki predlaga izročitev Radiča in tovarišev, posl. Sušnika, Pušenjaka in Zebota sodišču. Poslanec Sušnik je prečital izjavo klerikalnega in muslimanskega kluba, v kateri povdarja, da so vsa inkriminirana dela političnega značaja in v zvezi z njihovim političnim delom, zato so klerikalci in muslimani proti izročitvi navedenih poslancev. V znak tega protesta so zapustili klerikalci dvorano. Poslanec Wilder je v svojem govoru povdaril, da so demokrati za izročitev, a žigosal je politične kravje kupčije, ki so jih imeli radikali z Radičem in ugotovil da je ravno radikalna politika omogočila Radičeve podvige. Pri glasovanju so bili odobreni predlogi imunitetnega odbora in so bili izročeni sodiščem zaradi tiskovnih pogreškov in veleizdaje poslanci Radič, Maček, Krnjevič, Kosutič in Predavac. Izročeni so bili tudi klerikalni poslanci Pušenjak, Zebot in Sušnik. Nato se je seja zaključila. Prihodnja seja se vrši 20. septembra.

Jugoslavija je odklonila podpis lausanske pogodbe. Jugoslovanska delegacija je odklonila podpis lausanske pogodbe, ker ni zadovoljna z regulacijo turških dolgov. Dodan pa je bil dodatek, v katerem je omenjeno, da obstoja med Jugoslavijo in Turčijo mir ter da lahko jugoslovanska vlada mirovno pogodbo pozneje podpiše.

Italijanski glas o razmerju med Radičem in Pašićem. »Idea Nazionale« se peča o ukrepih jugoslovanske vlade proti Radiču. List piše, da bo prišlo do hudega boja proti republikanskim organizacijam Hrvatov, toda regularne čete bodo upor zadušile. Zadeva Radič-Pašić je sicer interna zadeva Jugoslavije, vendar zasleduje Italija ves potek z največjim zanimanjem.

Radič se izroči sodišču v smislu paragrafa 92. srb. kaz. zakona, ki določa denarno kazen do 3000 predvojnih dinarjev ali pa zapor od 1 do 5 let. Zagrebško prebivalstvo z nervoznostjo čaka nadaljnjega razvoja Radičeve zadeve. »Obzor« opozarja na zle posledice in piše: Vlada goni Radiča in tovariše pred sodišče. S tem bodo brezdvomno prekinjena vsa pota za sporazum med Hrvati in Srbi. Eventualna obsodba Radiča bo podržala vse mostove za ureditev notranje - političnih prihljk. Politični procesi, kakor je ta proti Radiču, ne donesajo nikdar koristi onemu, ki jih je izzval.

Dr. Ninčič in dr. Beneš odpotovala v Sinajo. Dne 26. tm. sta odpotovala v Sinajo na konferenco, na kateri se bodo pretresala vprašanja o splošnem položaju v Evropi, o odnošajih Male antante napram Bolgarski in Madžarski ter o odnošajih Male antante napram Poljski in grški, dr. Ninčič in dr. Beneš.

Obnovev odnošajev med Jugoslavijo in Rusijo. Ruski poslanik na Dunaju dr. Levicky je izjavil poročevalcu »Zagreber Tagblatt«, da je bila Rusija vedno prepričana, da stanje odtujitve dveh sorodnih slovanskih držav ne more biti trajno. Žalobno pa mora ugotoviti, da je jugoslovanska vlada podpisala sovražnike in izdajalce ruskega naroda. V interesu Jugoslavije in gospodarsko - kulturnega razvoja njenih narodov je, da obnovi prijateljske odnose s sovjetsko Rusijo.

Polom na Nemškem. Nemčija prvič vsled vednega padanja marke vedno bolj v katastrofo. Dolar je skočil že na 600.000 mark in preko. Te dni se bodo natisnile novčnice po pet in deset milijonov. S tiskanjem bankovcev je zaposlenih že 60 tiskarn. Draginja narašča vsako uro. Prebivalstvo je burno razpoloženo, kar izrabljajo komunisti v svoje namene. Delavci zahtevajo vedno nove dnevnice. Berlinska kovinska industrija izplačuje mesečno nad 240 milijard na mezdah.

Pogajanja med Anglijo in zavezniki. Pri banketu londonskih trgovcev in bankirjev je izjavil Balduin, da je stavila Anglija zaveznikom take pogoje, ki bodo gotovo uspeli. »Daily Mail« meni, da bodo pogajanja med Anglijo in zavezniki dolgo trajala. Zlasti ker po izjavi Poincaréja Francija hoče vstrajati na svojih metodah v dosegu reparacij.

Demonstracije proti Jugoslaviji v Zadru. Ko so se vračali Sokoli iz Splita mimo Zadra so jih napadli Italijani s klici »Abasso Jugoslavia«. Vedetta d'Italia piše, da se je slišalo iz jugoslovanske ladje protiitalijanske klice, na

kar je meščanstvo reagiralo s protiklici. Zadski prefekt bo vložil protest pri jugoslovanskem konzulatu.

Celiske novice.

Mestno gledališče v Celju. V sredo 25. tm. je bila otvorjena gledališka šola v Celjskem mestnem gledališču ob razveseljivo lepi udeležbi prišlih gojenj in gojencev. Predsednik Dramatičnega društva g. Iv. Prekoršek je uvodoma povdarjal potrebo in namen šole, ki naj našemu domačemu gledališču pridobi in vzgoji novih mladih sil, ki jih Celjsko gledališče nujno potrebuje, ako naj v najvišje dosegljivi meri zadosti zahtevam, ki se stavijo na našo gledališko upravo v Celju. Zatem je podal član Udruženja gledaliških igralcev g. Železnik kot vodja šole izčrpen pregled nastanka in razvoja slovenskega gledališča od najmanjših početkov do danes, ko gremo za tem, da vzraste tudi v Celju stalno gledališko življenje, ki se bo opiralo na poklicne moči in na sodelovanje dosedanjih in novih domačih igralcev in igralcev. Pouk v šoli, ki bo poleg neobhodno potrebne teorije zasledovala praktične cilje, je brezplačen.

Orjuna v Celju razvije meseca oktobra svoj prapor. Ta dan se vrši v Celju velika slavnost, na katero bodo povabljene vse bližnje Orjune. Dan in natančnejši spored objavimo pravočasno. — Upravni odbor Orjune v Celju.

Skoraj utonila je v sredo dne 25. tm. gdč. Gizela Ogrizekova iz Celja. Priplavalja je, ne popolnoma večša plavanju, v smeri od drugega železniškega mostu proti plavalšču Diani, kjer ji je zmanjkalo tal in se je začela potapljati. Videči strašno nevarnost, priskočili so na pomoč gd. Ravnikar ml., trgovec iz Celja, gdč. Marija Pija Hrašovčeva in gdč. Silva Vaničeva ter z lastno nevarnostjo skoraj nezavestno z velikim naporom rešili in spravili na suho. Vsa čast juškim rešiteljem!

Uprava plavalšču Diana nam z ozirom na gornji dogodek, pri katerem je našlo skoraj žalostno smrt mlado in na debudno življenje, sporoča sledeče: V zadnjih dneh se množijo slučaj, da plavanju nevesči, ki se kopajo v plitvinah pod drugim železniškim mostom in pod Gradom, prihajajo v plavalšče Diano. V mislih, da je tok Savinje plitev tudi dalje, valjajo se v nepoznanju prostora veselo v bistrih valovih. Po par korakih pa jim zmanjka tal in nesreča se zgodi lahko v par trenutkih. Uprava »Diane« ponovno opozarja občinstvo, posebno stariše, da pazi na se in svoje otroke. V prostoru od drugega železniškega mostu do brvi pod Grenadirjem odločno odsvetujemo kopanje na prostem vsem, ki niso prav dobro in popolnoma plavalju vešči. V Diani je za neplavače z železno žico odmejen poseben prostor, kjer lahko brez skrbi vsak neplavač uživa Savinjo po mili volji. V prosti tok Savinje pa naj grede le res dobri in vešč plavalci. Uprava kopališča odklanja vsako odgovornost za nesreče, ki se pripetijo lahkomišelnim, ki ravnaajo proti tem nasvetom. Tudi občinski urad celjske okolice bo storil hvalevredno delo, če postavi par tablic, v katerih opozarja občinstvo na nevarnost kopanja na prostem za neplavače v prostoru od drugega železnega mostu do brvi pod Grenadirjem.

Na osnovni in meščanski šoli šolskih sester v Celju se vrši vpisovanje za šolsko leto 1923/24 dne 11. septembra 1923. Naslednji dan se začne pouk s sv. mašo na čast sv. Duhu. Zavod šolskih sester sprejema na stanovanje gojenke za domačo šolo, pa tudi take, ki obiskujejo gimnazijo ali trgovsko šolo. Oskrbijo jih z vsem potrebnim, kakor: z dobro vzgojo, vestnim poukom in z zdravim, tečno hrano. — Poleg glavnih šolskih predmetov se deklice še lahko izobrazijo v glasbi, petju in modernih jezikih, izuče se tudi lahko za učiteljice ročnih del in otroške vrtnarice.

Utopil se je v Savinji v sredo popoldne krojač Hofman, ki je bil že precej v visoki starosti. Šel se je kopat na »Savinjskim dvorom«, kjer ga je našel proti večeru neki deček mrtvega. Bil je dober plavač. Kaj je vzrok tej nesreči v plitvi vodi ni pojasnjeno. Letos se je pripetilo že izredno veliko slučajev utopljenja. Opozorjamo občinstvo naj bo pri kopanju previdno.

V naše mesto je prišlo zadnje dni nenavadno visoko število letovičarjev iz srbskega in hrvatskega dela naše do-

movine. Kakor se nam poroča, so tudi vsa kopališča v Sloveniji prenapolnjena gostov, zlasti velja to za Rogaško Slatino in Dobrno, pa tudi za Rimske toplice in Laško. Od vseh gostov čujemo laskave besede pohvale snage in čistosti mesta Celja, krasote nasadov v mestnem vrtu in dobrote in zdravilne moči kopeli v Savinji.

Sprememba vremena. Po izvanredno vročih dneh, ki so povzročili več slučajev solnčarice v naših krajih, enega je celo v Celju zadela kap, je nastopilo zopet deževno vreme, ki bo razbeljeno ozračje zopet nekoliko ohladilo.

Nov tednik prične izhajati 3. avgusta v Celju, imenoval se bo »Vorwärts«. Izdajali ga bodo socialisti Bernotove struje za nemške sodruge.

Objava. Prekliča se tuuradni razglas z dne 19. VI. 1923, št. 2333/1 v zavedi prepovedi javnih veselic, shodov, sejmov in drugih javnih prireditev, ki so vezane na oblastveno dovolitev radi grozeče epidemične nevarnosti. Okrajno glavarstvo v Celju. Policijski oddelek, dne 24. VII. 1923. Dr. Senekovič, s. r.

SPOMIN NA RAJNEGA SREČKO PUNCER-JA.

Pri zadnji občinski seji v Ljubljani, so se krstile novo nastale ulice in ceste z imeni različnih mož, nekatere navz in imeni zelo zaslužnih rodoljubov.

Koslerjeva ulica se bo od zdaj naprej imenovala »Malgajeva ulica«. Ta junak dobi v kratkem na Koroškem spominsko ploščo.

Pač bi bilo dobro, ko bi se njegovemu sotrudniku in tesnemu prijatelju Srečko Puncer-ju postavil kak spomenik, morda vsaj na njegovi gomili v Braslovčah. Tudi on je izgubil svoje mlado življenje na Koroškem, kamor sta se z Malgajem podala, da bi rešila zlato Slovenijo. Ubogi Srečko sicer ni padel v boju, ampak bil je zavrtno umorjen, boljše rečeno zaklan od fanatičnih sovragov Slovencev. Njegovi sorodniki so se potrudili, da so dali prepeljati njegove kosti v Braslovče. Da je bil on zelo zaslužen junak, je dokaz, ker je bil pri njegovem pogrebu navzoč general Majster in mu je govoril zadnji pozdrav ob gomili.

Čudno, da do sedaj ni nikdo mislil ovekovečiti Srečko Puncer-ja. Saj je tudi v Braslovčah, Mozirju in drugod po Štajerskem skrbel za to, da se je narodna zavest in ljubezen do »Sokol-skih idej« širila. Sokoli, ne bodite ne-hvaležni in skrbite za njegov spomin.

Vedno se prireajo veselice in zabave za društvene potreščine, napravite tudi vi v namen, da se postavi Srečku nagrobni spomenik, kako tako, morda predavanje ali kaj enacega. Če se lotite takega dela, ni dvoma, da se vam pridruži »Orjuna«. Z združenimi močmi se vse doseže.

Slava mladima, za našo sveto stvar padlima bojevnikoma, ter dobrima prijateljema Malgaju - Puncerju!

Narodno gospodarstvo.

H M E L J.

XIV. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov doma in drugod.

Zatec, Č. S. R. 19. 7. 1923. Zadnji čas so se cene za hmelj vnovič dvignile za 200 č. K. Največ se je prodalo po 2400—2500 č. K za 50 kg. Nakupovanje se je malo ustavilo, ker so odjemalci deloma kriti. Hmelj iz leta 1921 se plačuje po 1800—1900 č. K za 50 kg. Pri večji ponudbi in zmanjšanem povpraševanju je razpoloženje mirno, cene pa nespremenjene in čvrste.

Pred tremi dnevi je nekoliko deževalo, vendar je pa zemlja zmocilo le na 6 mm globoko. Temperatura je nekoliko padla in dnevi so manj vroči; vsled tega se je grozeča katastrofa nekoliko ustavila. Skropljeni nasadi so zeleni in se pripravljajo na cvet. Tisoč kopi v neškopljenih nasadih je pa že usahnilo in so torej izgubljene. Letina v škropljenih nasadih bo pa le potem normalna, če bo izdatno deževalo. Muh in uši je sicer nekoliko manj, vendar je po mrčesu povzročena škoda že tako velika, da se ne bo dala popraviti. Ni še gotovo, ali bo demo pridelali polovico lanske žetve.

»Säazer Hopfen- u. Brauer-Zeitung«.

OBRTNIKI NA DELO!

Z velikimi koraki se bliža otvoritev »Industrijsko-obrtne vzorčne izložbe« v

Mariboru. Ne samo razstavljalci kot taki, vsak posamezni obrtnik, ne glede na to, ali se s svojimi izdelki udeležijo, je zainteresiran na tem, da razstava v vsakem oziru uspe. Moralni uspeh je že v naprej zasiguran. Saj bo razstava prekašala vse dosedanje razstave tako po svojem obsegu, kakor po vsestranosti ter obeta postati ena prvih industrijsko-obrtnih razstav v naši državi. Treba pa je misliti tudi na materialni uspeh. Prireditelj razstave je združena z ogromnimi stroški, ki bi jih posameznik nikakor ne zmoget. Od razstave ima vsakdo koristi: razstavljalci, obiskovalci, vsak obrtnik in industrijalec ne glede na to, ali se je razstave udeležil s svojimi izdelki ali ne. S tem, da se občinstvo spozna z našimi domačimi izdelki, se koristi vsem, ne samo posamezniku, da po svojih močeh podpira razstavo.

Kako pa je to mogoče? Prav lahko, Marsikdo na deželi in po mestih se ne zanima za razstavo. Te je treba na to posebno opozoriti ter jim dopovedati, kakega pomena je razstava za splošnost. Kjer obstojajo obrtne organizacije, zadruga in društva, je najboljša, da se potom teh organizacij organizira korporativen obisk razstave. Opozoriti je treba vse posetnike na ugodnost, ki jim jo nudi razstava, kakor polovično vnožjo, preskrba prenočišč itd. Čim več bo obiskovalcev tem večji bo materialni uspeh, ki pride zopet v korist skupnosti. Čisti dobiček je namenjen za Vajeniški dom. Koliko starišev bi rado dalo svoje otroke izučiti za rokodelce, a mu ne more oskrbeti stanovanja, hrane in primerne nadzorstva. Temu bo odpomogel »Vajeniški dom«, kjer bodo našli zavetje obrtniški vajenci. Če hočemo dvigniti naš obrtniški stan, moramo predvsem skrbeti za zdrav naraščaj. Brez naraščaja ni mojstrov.

Zato pa kličemo še enkrat: Obrtniki na delo! Vsak agitiraj v svojem okolišu za obisk razstave, da poleg moralnega uspeha dosežemo tudi gnotni uspeh. Ne zanašajmo se na tujo pomoč. Pomagaj si sam, pravi star pregovor in tega se moramo držati tudi obrtniki.

Industrijsko-obrtne vzorčne izložbe v Mariboru, združena z vinarsko, vinar-sko, umetniško in gradbeno razstavo. (Od 15. do 26. avgusta 1923.) Z velikimi koraki se bliža otvoritev »Industrijsko-obrtnih vzorčnih izložbe« v Mariboru (od 15. do 26. avgusta 1923), ki bo ena največjih in najboljših industrijsko-obrtnih razstav. S polno paro se vrše dela na razstavišču. Poleg že stoječih se zgradi še par novih, velikih in lepih paviljonov. Pa ne samo na industrijsko-obrtnem polju bo odgovarjala razstava svojemu namenu. Pridružení so tudi posebni oddelki za gradbeno stroko, vrtnarstvo, vinarstvo in umetnost, tako, da bo razstava nudila celotni gospodarski pregled našega severnega ozemlja. Razstava bo nameščena v moderni zgradi dekliške meščanske šole, na vrtu Dijaškega doma in v Prešernovi ulici, ki se v to svrha za časa razstave zatvori. Na vrtu Dijaškega doma, ki je v to svrha že od lanskega leta prirejen, bo nameščena vrtnarska razstava, ki bo nekaj izvanredno lepega. Poleg vrtnarskih pridelkov bo urejena drevesnica, ki bo nazorno prikazala vzgojevanje dreves od semena do drevesca in bo zlasti zamala sadjarske kroge. Poleg tega bo na vrtu postavljenih več paviljonov, točilnica razstavljenih vin, bufet in veselilni prostor. V šolskem poslopju bo nameščena industrija in obrt. Vsaka stroka bo imela svoj oddelek. Na vseh hodnikih in stopnišču bodo razmeščene okusno izdelane reklamne table. Povsod se vidi jo dosedanje izkušnje in že na pripravah se vidi, da bo razstava v vsakem oziru na prvem mestu.

Ze sedaj vlada za razstavo vsestransko zanimanje. Ne le iz cele države, tudi iz inozemstva je pripravljen številčen obisk. Iz Hrvatske, Bosne in Hercegovine, Dalmacije in Srbije je pripravljenih več korporativnih posetov. Ze to samo priča, da bo razstava res nekaj lepega, primernege in zanimivega. Vsakomur, ki se količkaj zanima za naše narodno gospodarstvo, priporočamo ogled razstave. Zlasti je potrebno in priporočljivo, da si jo ogledajo razen trgovcev in konzumentov vsi industrijalki in obrtniki. Marsikateri bo videl in našel na razstavi predmete, ki jih ne pozna, a bi jih lahko izdeloval in imel nov vir dohodkov. Več glav več zna in marsikateri obrtnik te ali one predmete drugače, boljše ali pripravnejše izdeluje.

kakor pa se je on učil. Tudi s tem bo razstava mnogo bolj koristila.

Za obiskovalce razstave je pre-skrbлено v vsakem oziru. Na vseh železnica imajo obiskovalci polovično vožnjo, če se izkažejo s tozadevno legitimacijo. Legitimacija, ki velja obenem kot permanentna vstopnica, se dobi pri vseh denarnih zavodih in stane samo 20 dinarjev. Kjer ni v kraju prodajalca legitimacije, se obrne direktno na upravo razstave v Mariboru, da vam jo pošlje. Legitimacije se dobe tudi pri vseh obrtnih društvih in zadrugah. Da znanim obiskovalcem ne bo treba skrbeti za prenočišča, je osnovan poseben Stanovanjski odsek, ki bo vsakemu obiskovalcu nakazal prenočišče proti zmerni odškodnini in je vsako izkoriščanje obiskovalcev izključeno. Vsa društva opozarjamo na to, da se poslužijo te prilike za ogled Maribora in okolice. Za časa razstave bo odprt tudi mestni muzej, ki hrani marsikatero zgodovinsko znamenitost. Društva, ki bodo priredila korporativne posete, naj obveste pravočasno upravo razstave in sporoče event. posebne želje in potrebno število prenočišč. Uprava se bo trudila, da bo šla vsakomur na roko in ustregla vsem željam. **Za to pa: Posetite »Industrijsko-obrtno-vzorčno izložbo« v Mariboru!**

Dnevna kronika.

CENJENE NAROČNIKE, ki še dolgujejo naročnino, ponovno opozarjamo, da isto čim prej poravnajo, ker bi bili sicer primorani, radi velikih izdatkov brez izjeme nadaljnje pošiljanje lista ustaviti. — Upravišтво »Nove Dobee«.

Sestdesetletnica jugoslovanskega sokolstva. Dne 27. julija 1863 je bilo ustanovljeno v Ljubljani telovadno društvo, ki so ga nazivali Južni Sokol. Z njim se je začela razvijati med nami sokolska ideja.

Devet let je poteklo te dni odkar se je pričela svetovna vojna. 26. julija 1914 je bila objavljena delna mobilizacija, 27. junija je prišlo pri Kubinu ob Donavi do prvega spopada med avstrijskimi in srbskimi obmejnimi stražami. Dne 28. julija je napovedal Franc Jožef Srbijsko vojno, ki nam je prinesla osvobodjenje, Avstriji pa razpad.

Zopet najdeni novi utopljeni. V občini Martinska vas so našli truplo 35 letnega moža, ki je najbrže pri kopanju utonil in ga je voda tjakaj prinesla. — Onstran prevoznega mostu čez Savo v občini Stupnik so našli 16 do 20 let starega utopljenca, ki je tudi žrtev letošnjega kopanja. Vsled silne vročine so ljudje preveč razgreti, a kljub temu slijo takoj v vodo, mesto da bi se preje ohladili, kar ima za posledico kap ali krč.

Janez Erazem Tattenbach. Zagrebški list »Der Morgen« je začel objavljati Jurčičev zgodovinski roman »Janez Erazem Tattenbach« v nemški prestavi, katero je oskrbel F. S. Šegula, župnik na Pragerskem.

Novinarski kongres v Ljubljani. Letos se vrši kongres jugoslovanskih novinarjev v Ljubljani, v to svrhu je dovolila vlada kredit 30.000 dinarjev.

Posetni vlak Ljubljana — Praga — Ljubljana organizira Urad Ljubljanskega veleposlana. Izlet bi se vršil letos v prvi polovici septembra, tako da udeleženci obiščejo praški jesenski veleposeljem. Po Jugoslaviji in Avstriji bi bila polovična vožnja, po ozemlju Čehoslov. rep. pa za 33% znižana. Za potne olajšave, prenočišča in prehrano je poskrbljeno. Prosimo posebno Trgovske in obrtniške zbornice ter druga strokovna združenja naših države, da opozorijo v svojem okolišu na ta izlet trgovce, obrtnike in industrijalce. Kdor želi sodelovati, naj se prijavi Uradu Ljubljanskega veleposlana v Ljubljani.

Ogledovanje ljubljanskih znamenitosti, industrije itd. o priliki kongresa jugoslovanskega učiteljstva. — Jugoslovansko učiteljstvo si namerava ob priliki kongresa dne 5., 6. in 7. avgusta ogledati tudi ljubljanske znamenitosti, kakor muzej, obrtno šolo in druge zavode, plinarno, elektrarno, Vevsko papirnico, kolinsko tovarno, zvonarno itd. Temu delu sporéda se posveča posebno pozornost, ker ni važna samo iz tujkoprometnih ozirov temveč tudi iz industrijsko-trgovskih. Upoštevati je treba, da bo zastopano ob tej priliki učiteljstvo iz vse države.

Polom balkanske banke. Ugledni zastopniki beograjskih finančnih krogov

so se izrazili glede afere balkanske banke, da je banka tako kompromitirana, da ne more ostati v zvezi z domačimi denarnimi zavodi, kakor tudi ne v inozemstvu, čeprav uravna svoje zadeve.

Samomor redarja. V torek se je ustrelil v Mariboru višji policijski stražnik Aleksander Filipčič, ki je bil znan kot izredno marljiv in energičen. Vzrok smrti je bila beda, ker je morala družina kljub varčevanju koncem meseca vedno stradati.

Nepremišljeno ravnanje. V Šmarju pri Sevnici je padla posestniku Popelarju ročka v 12 m globok vodnjak. Da bi jo dobil ven, je spustil v vedru, ki je bil pritrjen na slabo žico svojega 16-letnega sina Ivana v vodnjak. Žica se je vsled teže odtrgala, in fant je priletel s tako silo v vodnjak, da si je prekal glavo in v strašnih bolečinah izdihnil.

Judje se selijo iz Palestine. Zionsistični listi poročajo, da je zadnje dni odpotovalo iz Jafe 200 Judov in sicer radi tega, ker tvorijo Arabci 90% vsega prebivalstva in Jude prezirajo. Zadnje tedne so začeli Arabci bojkotirati vsa judovska podjetja.

Popolni solnčni mrk se bo mogel 10. septembra opazovati v Mehiki na observatoriju v Tacubaya. Priprave za opazovanje se že sedaj vrše, povabljeni so v Mehiko astronomi celega sveta.

Velikanski vlom. V Berlinu so neznan lopov vlomil v poslovne prostore draguljarja Rosenthala in odnesli dragocenosti za 30 milijard mark. Lastnik tvrdke je razpisal za aretacijo zločincev nagrado 100 milijonov mark, za povrnitev dragocenosti pa 10% vrednosti. O tatovih ni nobenega sledu.

Novo zdravilo zoper jetiko. Berlinški ženski zdravnik dr. Duehrssen je 1-mel predavanje o novem sredstvu zoper jetiko. Novo sredstvo je iznašel dr. Weninger, ki je po 23 letih sestavil tekočino za inhalacijo imenovano ektoplasmin. V Rio de Janeiro je bilo ozdravljenih že sto oseb.

Ponovni pregled invalidov. Invalidi in sicer oni, o katerih je ugotovljeno, da dosedanja ocena ni bila pravilna ali sumljiva, bodo zopet na novo pregledani.

Nuna pobegnila. V Donjanimu je stopila v samostan sv. Ilije mlada lepa deklica Milica Milanović, hčerka ugledne črnogorske rodbine. V samostanu se je vzgledno vedla, sedaj pa je pobegnila iz samostana z nekim orožnikom v Stip, ki je bil že njen nekdanji ljubimec.

Ustrelil sebe in ljubico. Narednik Miodrag Marinković v Užicu je bil grozno zaljubljen v neko prostitutko. Pred dnevi pa jo je zalotil v objemu drugega. Potegnil je samokres, ustrelil njo in njega, nakar si je še sam sebi poglaval kroglo v glavo.

Gospodar ustrelil hlapca. V Gornji Bistrici pri Mariboru je napravil hlapec gostilničarja Fluherja pri vožnji konjsko odejo. Gospodar mu je hotel odtegniti pri plači primerno svoto. Hlapec je šel nato v gostilno se napiti in grozil, da zažge gostilničarju hišo. Zvečer je res začelo goreti. Fluher, ki je stražil hišo je zapazil ogenj, ga hitro pogasil, skočil s puško za hlapcem, ki je bežal iz hiše ter ga trikrat ustrelil v hrbet. Hlapca so težko ranjenega pripeljali v mariborsko bolnico.

Ognjenik v Romuniji. Po poročilih romunskih listov je začel bljuvati romunski ognjenik Kaliman, ki že sto let ni deloval. Omenjeni ognjenik se je smatral že za ugasnjenega. Pred sto leti je začel delovati na razpadlem kratku so se prijaviše razpoke, iz katerih se je valil žveplen dim, do izbruha ni prišlo. Sedaj pa je začel zopet delovati, to pot pa močnejše. Ognjenik Kaliman je edini v Vzhodni Evropi in na Balkanu.

Prijazen tat. V kopališču Ildže se je sprehajala v temnem parku zvečer neka dama. Naenkrat ji pride nasproti neki vojak in ko je zapazil da ima dama v roki srebrno torbico, jo je brez ogovora potegnil dami iz roke. Dama se je hotela zoperstaviti, a vojak ji je odgovoril, da torbice sicer ne potrebuje, pač pa jo lahko dobro proda, nakar jo je odkuril. Dama je hitela za njim in s pomočjo drugih gostov je bil vojak hitro na varnem.

200 mrtvih vsled železniške nesreče. O veliki nesreči, ki se je pripetila na železniški progi med Plevno in Zofijo prihajajo grozne vesti. Lokomotiva in enajst vagonov je popolnoma zdrobljenih. Med razvalinami leži še polno mrličev. Dosedaj so našli že 160

mrtvih, ležati jih mora še kakih 40 med razbitimi vagoni. Ranjenih je nad 300 oseb.

Dva somišljenika Stambolijskega pobegnila iz ječe. »Times« poročajo iz Zofije, da sta dva vplivna zemljoradnika prejšnji župan Popov in Kuluskev pobegnili iz zofijske ječe.

Italijanska mladina. Dve deklici v Ossi (Sardinija) sta igrali karte za dragulje, katere sta ukradli. Ena je zgubila že ves svoj plen, to jo je tako razkačilo, da je potegnila revolver in ustrelila svojo tovarišico. Ljudje so jo hoteli linčati, kar je pa preprečila policija.

V Beogradu našli dva utopljenca. »Preporod« poroča, da je pred sedmimi dnevi izginil pri kopanju v Savi Miloje Vučićević. Te dni so ga potegnili iz vode, kmalu na to so našli še na drugo truplo, v katerem so spoznali Ernesta Hofa, strugarja broderske delavnice, ki se je pred par dnevi pri kopanju utopil.

Umor vsled ljubosumnosti. Zena Mihaila Saviča, policijskega uradnika v Sarajevu, je skušala umoriti svojega moža, izstrelila mu je iz revolverja eno kroglo v glavo. Savič je smrtnonevarno ranjen. Vzrok umora je ljubosumnost.

Strela jo je ubila. Zena Vasilija Momčilovića iz Petrovca se je pred nevihto zatekla pod neki hrast, naenkrat je udarila strela v hrast in ubila ženo.

Nevarnost zračnih letal. Na Angleškem je padlo te dni zračno letalo, v katerem sta sedela dva častnika na veliko vilo. Letalo je predrlo streho, tako da je padlo v prvo nadstropje. Nastala je eksplozija, bencin se je užgal in v nekaj trenutkih je bila vila v plamenu. Posestnik se je komaj rešil s svojo družino. Hiša je zgorela do tal, v zrak širle samo štiri gore stene. Častnika in letalo so s hišo vled zgoreli.

V 24 urah. Zvečer ob 8. uri je prišel grof Hohenau kot podnajemnik v neko hišo. Ob 9. uri se je zaljubil v mlado deklico, ki je stanovala poleg. Ob 10. uri se je zaročil. Drugo jutro se je obhajala zaroč. Sto prijateljev bodoče grofice je bilo povabljenih na pojedino. Zvečer ob 6. uri je prišla policija. Ob 7. uri je razkrinkala grofa za ključavničarja Rauscha. Ob 8. uri je razdrla nevesta zaroč: »Rausch je ukradel posojilnici v Würzburgu avtomobil, za katerega je dobil 200 milijonov mark. Denar je zapravil pri zaročni pojedini«.

Odkritje spominske plošče Davorinu Trstenjaku ob priliki kongresa jugoslovanskega učiteljstva v Ljubljani. Zagrebško Poverjenišvo Udruženja Jugoslovanskega Učiteljstva namerava ob priliki kongresa dne 9. avgusta odkriti spominsko ploščo pedagogu in prvoborniku hrvatskega učiteljstva, Davorinu Trstenjaku, našemu rojaku, na njegovi rojstni hiši v občini Hum pri Ormožu. Davorin Trstenjak je bil eden najodličnejših borcev za jugoslovanstvo pod prejšnjo monarhijo, odličan pedagog in pisatelj ter odločno svobodomiselnega nazora. Na to odkritje posebno opozarjamo učiteljstvo ormoškega in bližnjih okrajev, da se odkritja udeleži v čim-častnejšem številu. Došli bodo tudi udeleženci kongresa, zastopniki učiteljstva iz vseh pokrajin naše države.

ZAHTEVAJTE V VSEH GOSTILNAH IN KAVARNAH RAČUNSKE LISTKE CMD!

Rrr.

Spisal dr Rrr.

Pri našem sosedu so imeli Tirasa. Ko sem tega nekoč dražil z rr, in se je tisti tega rr naveličal, mi je raztrgal hlače in me vgriznil v r; jaz sem pa dobil potem od očeta ne zaradi Tirasa, temveč zaradi rr po r. Doma sem iz Artiče, Moj profesor J. je to ime izvajal iz Rtiče, Rt, kar pomeni lahko nizek hrib. In to v mojem slučaju drži. Moj rojstni kraj ima samo eno napako: na njegovih rtih preveč črček prepeva. Moji rojaki so dobri, samo da včasih v rožcah ene-ga ali drugega uspavajo in potem v štrno vržejo, da se več ne zbrihta. Da niso radi vojaki in da radi ne vidijo orožnikov, to je po njihovem svobodnem naziranju povsem umljivo. Nič boljši nisem jaz. V prošli vojni je v avstrijski armadi vsak gažist odnesel kakšno višje odlikovanje, samo jaz sem čakal cela tri leta na zlati zasluženi križec, pa še ta ni bil iz zlata, temveč le iz surogata. Vojna doba je v obče tema točka v mojem življenju. Umoril sicer nisem

nikogar v vojni, že zaradi tega ne, ker ga nisem mogel. Moja vojaška šarža je bila pek. Streljanja sem se silno bal; kanone, granate in sorodne zverine sem gledal le od strani in po strani. Še danes ne morem odpustiti svojim vojaškim predstojnikom, da so me med vojno poslali na Krn, mojega prijatelja Viktorja pa pustili v Bohinjski Bistrici. Oh, koliko sem pretrpel strahu! Pri vsakem poku sem se stresel kakor šiba na razburkanem morju.

Moj sedajni oficijelni poklic je ljudi dražiti. Nekaj ur na dan dražim mladino s števili, nekaj ur pa svojo ženo in svoje miroljubne someščane. Seveda mi tudi oni ne ostanejo ničesar dolžni; povedo mi marsikatero resnico kar v nagi obliki brez okrasov.

Svoj poklic sem pa seveda zgrešil; moral bi bil postati trgovec, kar je moj prijatelj Rudi, ki se vsako nedeljo pe-lje v okolico na sprehod, pa ne z v-lakom temveč s prešerno kočijo. Njegov konkurent Valentin sicer predvideva avto, čaka pa še kot velešpekulant na nižje cene. Svoje trgovsko mišljenje sem praktično izvajal že v rani mladosti, ko sem se vozil po sejmiš s svojim prijateljem Janezom, ki me je naučil vižo od tiste prelepe narodne: »Svete-ga Miklavža cirkuca, gori je namalana ena mirkuca«. Kako sem bil že takrat vesel, če sem le mogel opiliti kako brumno dušo pri podobici za en krajcar.

W. Robert, moj prijatelj, je tudi kramar in tudi on ima le malo krščanskega duha v svojem potuhnjem sr-cu.

Bil sem v življenju že tudi marsikaj drugega: politik, kritik, dramatik, sufler, govornik etc., pa sem se hvata Bogu vsikdar polomil. Glede politike se je moj prijatelj Lojze Sp. kar eno-stavno v časopisu izrazil, da naj pustim politiko raje drugim, ki to bolje raz-umejo. Pa, naj ima prav!

Moja najslajša naslada je pa pisa-teljevanje. Da pa tudi tukaj ne pridem naprej, je kriva edino le nevoščljivost drugih, ki mi te slave ne privoščijo. Moj prijatelj G. je bančni disponent ali nekaj takšnega, pa tudi piše. Njega pa vse hvali, ker ima mnogo prijateljev, mene pa vse graja ker imam le sovraž-nike. Sicer pa nisem sam kriv, da se širi moja duša. Vročina je tisti vzrok, ki tako razteza, razganja.

Za danes opišem kratko pa resnič-no historijo izza časa moje neslavne vojaške preteklosti pod originalnim na-slovom

RAPORT.

Bilo je nekega črnega jesenske-ga dne 1. 1917 v Podmelec, ko je tamoš-njo železniško postajo vodil moj prija-telj podporučnik dr. Š. Bil je to dolgo-časen dan etapnega življenja; hribi pre-vlečeni z oblaki, v dolini pa tisti mirni, monotoni dež, ki utrjuje organizem in u-činkuje kot mora na dušo. Vojaški pri-vijantni vozički so se leno pomikali od postaje Podmelec proti sosednji vasi Kneži, kjer je dirigiral in sekiral svoje čete korni poveljnik general Stöger -Steiner. In ravno tisti dan po isti cesti korakava prav leno jaz in moj tovaris sopek N. Kar pridreči nama nasproti vo-jaški osebni avto. Moj tovariš, ki ni ta-ko krmižljav kot jaz, pozdravi jaz pa, ki sem komaj avto dobro razločil, nikar da bi še v avtu kakšno osebo videl in spoznal, grem mirno naprej, ne zmenec se za nikogar. Rk, rk, avto se mahoma ustavi in za mano pridrvi nadporočnik s poveljem, da se takoj javim pri kor-nem poveljniku v avtu. Še danes čutim mraz in vročino (bilo je morda 40°C), ko sem skombiniral slučaj in nesrečo. Čisto polomljen in pohlevnega duha ko-rakam k avtu, se javim in začnem o-pravičevati zaradi nepozdravljanja, skli-caje se na svoj kratek vid. Pomagala ni opravičba nič in določen sem bil za na-slednji dan k raportu k Stöger-Steinerju samemu. Pri menaži je bil nato velik halo med častniki, a v moji duši sta vladala strah in groza. Drugi dan hitiva s predstojnikom en pleine parade k raportu. Ker smo si pa pred raportom korajžo delali z raznimi čaji in rumi sva dospela prepozno, ter je naju že in-tendant, koji je naju moral osebno pri-peljati pred poveljnika, primerno o-zmerjal. In ura groze je prišla. Koneč-no stojimo vsi 3 pred močnim: jaz, moj predstojnik (neki Čeh) in intendant. Jaz se vojaško postavim, kolikor sem pač znal, se javim zaradi delikta in za-čnem zopet z opravičbo, da nisem go-spoda poveljnika v avtu spoznal, ker

„LASTNI DOM“ V CELJU

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo, Prešernova ul. 15.

Sprejema hran. vloge in jih obrestuje po 6% to je 6 Din od sto, proti odpovedi 6 1/2% Din od sto. Pri večjih naložbah po dogovoru

sem kratkoviden. Poveljnikov protu-govor se je glasil, da bi bil si jaz ja ven-dar lahko mislil, da sede v avtu ofi-cirji. Na moj ugovor, da bi bili v avtu lahko nižji (gažisti) me je poveljnik zavrnil, da nižje šarže, kot sem jo imel jaz (bil sem namreč akcesist, v rangi poročnika, a po ugledu daleko, daleko za njim). Še skoraj nikdo imeti ne mo-re. Na moj ugovor, da bi bil avto ja la-hko prazen in bil toraj moj pozdrav od-voč, me je poveljnik na moder način poučil, da on na Dunaju vsak dvorni avto pozdravi, četudi sedi notri le dvor-na kuharica ali pa če je avto tudi pra-zen, da ja ne bi eventuelno spregledal.

Moj, celi zagovor je bil torej ničev-en; bil sem z grožnjo hude kazni od-puščen in potem še enkrat od inten-danta in od predstojnika stopnjevale primerno ožmerjan. V menaži smo po-tem dolgo v noč ribali salamandra in ugibali o človeški in posebej o Stöger-Steinerjevi modrosti.

Poveljnik Stöger-Steiner je kmašu nato šel po zaslužen plačilo na Dunaj (postal je vojni minister), jaz pa kmašu na to za kazen iz Podmelca gor na Krn. In tako se je končala ena izmed mno-gih žalostnih historij mojega življenja.

Ča bode upravnistvo dobro hono-riralo to historijo, potem še pridejo dru-ga na vrsto, drugače bode pa moj po-etični duh zaspal.

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimnic.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Kupi se dobro ohranjen
otroški voziček
(Brennabor - Klappwagen). Naslov v upravi lista. 2—1

Vajenci
za ključavničarstvo se sprej-mejo za industrijsko podjetje v Celju. Vprašanja na upravo tega lista. 3—3

NAZNANIM, da ob nedeljah ne ordiniram več v Podčetrtku, ampak samo v Celju, Ljubljanska c. 2. (Nar. dom. I.)

Dr. Emerik Breschar
zdravnik iz zobozdravnik. 3—3

Oglejte si
manufakturno
trgovino

J. KUDIŠ

Gaberje št. 3

(gostilna Plevčak) nasproti Mestnega mlina

NA DROBNO! 55 50—29 **NA DEBELO!**

PRIPOROČA

svojim cenjenim odjemalcem veliko množino ino-zemskega blaga kakor sukno za moške in žen-ske obleke, cefir, šifon, vse krojaške potrebšči-ne ter raznovrstno manufakturno blago po zelo nizkih cenah.

1—2 prazni sobi, primerni za pisarno

z lahkim dostopom, po možnosti v bli-žini kolodvora iščem za takoj ali za pozneje. Ponudbe pod »Pisarna« na 1 upravništvo.

Suhe gobe

kupuje po najvišjih dnev. cenah. Ponud-be se prosi poslati na A. Šifrer trg. dež. pridelkov, Laporje, žel. postaja Slov. Bistrica. 3—1

JETIKA!
Dr. Pečnik ordinira za pljučne bolezni vsak torek in petek v Št. Jurju ob juž. žel. v Slatini pa za notranje bolezni. Čitajte njegove 3 knjige o jetiki.

Priporočam se za izdelovanje modernega pohištva
iz vsakovrstnega tuzemskega, kakor tudi inozemskega lesa. Brza in solidna po-strežba. 10letna garancija in veliko znižane cene. **Spalne sobe ved-no v zalogi!** 18—12

Franjo Korun (Wagner)
Št. Jurij ob Taboru (S. d.).

SANDALE

najboljši fabrikat

Štev. 20—23	Din 50—
„ 24—27	„ 65—
„ 28—31	„ 85—
„ 32—35	„ 100—
„ 36—40	„ 120—
„ 41—46	„ 140—

prodaja, dokler traja zalogo
veletrgovina
R. STERMECKI, CELJE.
Trgovci engros-cene.

Oglas. (Nabavka sena i slame).

Na osnovu naredjenja Komandanta IV. Armijske Oblasti E. br. 7836 od 26. juna ove godine održat će se na niže označeni dan u 11 časova prepodne Prva javna usmena licitacija za nabavku i isporuku sena i slame.

Za garnizon Celjski 60.000 kg sena i 40.000 kg slame, kod komande Vojnog okruga Celje na dan 18. augusta tekuće godine.

Licitirati se može i za isporuku na manje količine.

Isporuka sena i slame po meseč-nim partijama franko magacin (senjak) intendantskog slagališta garnizona Celjskog do 15. novembra ove godine.

Kaucija 5% polaže se u gotovom novcu ili vrednostnim papirima po od-redbama čl. 88 Zakona o državnom ra-čunovodstvu na dan licitacije do 10 ča-

sova prepodne na kasi Komande Celjskog vojnog okruga.

Uslovi po kojima će se ova licita-cija izvršiti, može se videti svakog da-na pre i posle podne u kancelariji in-tendantskog slagališta u Celju.

Svaki ponudjač (licitant) ima da preda na dan licitacije predsedniku ko-misijske pismenu svedočanstvo nadležne trgovačke komore o svojim preduzi-mačkim podobnostima kao i uverenje o tome, da je svoju radnju prijavio vla-stima i platio porez za tekuće trome-sečje.

Pozivaju se zainteresovani, da pri-sustvuju ovoj licitaciji.

Iz kancelarije Komande Celjskog Vojnog Okruga Br. 15439 od 25. jula 1923. god. u Celju.

Oblastv. koncesijonirana posredovalnica za promet z realitetami

A. P. ARZENŠEK IN DRUGOVI

d. z. o. z.

CELJE :: Kralja Petra cesta 22 :: CELJE

Posreduje pri **prodaji** ozir. **nakupu** zemljišča, hiš, vil, gradov, velikih in malih posestev, industrijskih podjetij itd., itd. vestno in točno. 50—13

Din 1000 nagrade

kateri dokaže, da je 22. II. 1923 na sejmu v Tehar-jih kupil kakšne čevlje za 1000 do 1200 kron do-mače delo ali pa 3. III. 1923 na sejmu v Celju. Nagrada se izplača samo onemu, ki nastopi s si-gurnimi dokazi. Prijaviti se je pri gosp. K. Korenjak, Gosp. ul. 26, Celje.

Prostovoljno gasilno društvo na Babnem pri Celju

priredi dne 5. avgusta 1923 ob 3. uri popoldne ob priliki blagoslovljenja novega gasilnega doma **VELIKO**

vrtno veselico

pri gospodu Maku Janiču na Babnem.

Za slučaj slabega vremena se vrši veselica v nedeljo 12. avgusta. Na vspeh je srečolov, ples, šaljiva pošta, ameriški zapor itd. Igra priljubljena godba na pihala.

Vstopnina 2 Din za osebo. Gasilci v kroju vstopine prosti.

Čisti dobiček je namenjen za kritje stroškov gasilnega doma.

Vsi prijatelji proste domače zabave so iskreno vabljeni.

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864. Ustanovljena 1864.

52—26

V lastni palači pri kolodvoru.

Stanje hranilnih vlog K 42,000.000.

Vrednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od usako-gar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Poštne položnice strankam brez-plačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knji-žice i. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in na-kup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvr-šnje za nje tudi inkaso in druga denarna opra-vila najkvalitetneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prašanjih.